ımi 1

อิทธิพลที่ทำให้ลักษณวดี โสภาค สุวรรณ และประภัสสร เสวิกุล เลือกใช้ฉากอาหรับ

บัจจุบันฉากต่างแดนในนวนิยายไทยมีหลากหลายกันออกไปด้วยนักเขียนปัจจุบันรู้จัก
หรือมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวของต่างแดนมากขึ้นทำให้สามารถนำมาใช้ในการเขียนนวนิยาย
ต่างแดนของเขาได้ ไม่ว่านักเขียนจะสร้างฉากดินแดนนั้นจากประสบการณ์ที่เคยไปมาจริง ๑
หรือสร้างฉากจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากตำราหรือสื่ออื่น ๑ ก็ตามที่ ผ่าหรับการเลือกใช้ฉาก
ต่างแดนของนักเขียนแต่ละคนอาจจะคล้ายหรือต่างกันออกไปด้วย อิทธิพลอย่างใดอย่างหนึ่งที่
ทำให้นักเขียนเลือกใช้ฉากดินแดนนั้น ๑ นั่นเอง เช่น อิทธิพลจากความประทับใจในประสบการณ์ที่
ผู้เขียนเคยไปท่องเที่ยว ไปพำนักอยู่ดินแดนนั้นมาก่อน อิทธิพลจากการเขียนตามแบบนักเขียน
นวนิยายต่างแดนที่ประสบความสำเร็จมาก อิทธิพลจากเหตุการณ์ทางการเมืองภายในประเทศ
ทำให้นักเขียนเลี้ยงไปเขียนถึงดินแดนอื่น ๑๓

อิทธิพลจากประสบการณ์ ผู้เขียนนำประสบการณ์ของตนเองที่เคยไปพำนักอยู่ในต่างแดน มาเขียน เช่น หม่อมเจ้าอากาศดำเกิง รพีพัฒน์ เขียนเรื่อง <u>ละครแห่งชีวิต</u> โดยใช้ประสบการณ์ ที่ท่านเคยเดินทางไปใช้ชีวิตในอังกฤษ ฝรั่งเศส อิตาลี ญี่ปุ่น อเมริกา ฯลฯ ทำให้ได้พบเห็นความ เจริญก้าวหน้าของสภาพสังคม บ้านเมือง ประชาชน ฯลฯ ตลอดจน แง่มุงต่าง ๆ ที่น่าสนใจของ ประเทศเหล่านั้นซึ่งมีความแตกต่างไปจากสังคมไทยเป็นอย่างมาก ทำให้ท่านอยากเขียนและเล่า ถึงประสบการณ์เกี่ยวกับฉากต่างแดนที่ได้พบมา ด้วยจุดมุ่งหมายว่าจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศไทย ดังที่ท่านได้กล่าวไว้ว่า

การศึกษาทำให้เกิดความไม่พอใจ ซึ่งเมื่อเรารู้มากเราก็ต้องการมาก ทำให้ เกิดความทะเยอทะยาน ทำให้เกิดทุกช์ แต่ก็การศึกษานี้แหละ ที่ทำให้ประเทศ อังกฤษเป็นเจ้าแห่งทะเล มีอำนาจปกแผ่ไปทั่วทิศานทิศ ทำให้อเมริกาเป็นประเทศ ที่มั่งคั่งสมบูรณ์ที่สุด ดังที่เป็นอยู่เดี๋ยวนี้ ความทะเยอทะยาน ความทุกช์ทำให้โลก ก้าวหน้า การที่ได้เชียนเรื่อง "ละครแห่งชีวิต"ชั้นไว้ ก็เพราะช้าพเจ้ามีความรู้สึก เช่นนี้ เมื่อท้องหิวก็จำต้องตะเกียกตะกายหาอาหารมาใส่ให้เต็มจนได้ แม้จะมีฐานะ เบ็นเจ้า ซ้าพเจ้าก็ยังได้ชื่อว่าเป็นคนจนใคร ๆ ก็รู้โชค ... และไม่ใช่ทรัพย์ ... ได้อำนวยโอกาสให้ช้าพเจ้าไปเที่ยวเห็นประเทศต่าง ๆ มาแล้วมากหลาย เมื่อ กลับบ้านก็อยากจะได้เห็นประเทศสยามเป็นอย่างเชาบ้าง อยากเป็นผู้มีส่วนได้เสีย

ในความดึงาม และความเจริญของประเทศสยาม อันจะมีมาในอนาคต (ละครแห่งชีวิต, หน้า ช - ช)

หรือเสนีย์ เสาวพงศ์ เชียน <u>ชัยชนะชองคนแพ้</u> เขาใช้ฉากจีนและญี่ปุ่น ซึ่งนักเชียนผู้นี้มีประสบการณ์ ที่ได้เดินทางไปประเทศต่าง ๆ หลายแห่ง เมื่อครั้งรับราชการอยู่กระทรวงการต่างประเทศ และ สด กูรมะโรหิต เชียน <u>ปักกิ่ง-นครแห่งความหลัง</u> และ <u>คนดีที่โลกไม่ต้องการ</u> จากประสบการณ์ ที่เคยไปอยู่ประเทศจีน เหล่านี้เป็นต้น

อิทธิพลจากการตามแบบแผน เป็นการเชียนที่นักเชียนได้พยายามเชียนตามแบบนักเชียน ที่เคยเชียนนวนิยายใช้ฉากต่างแดนและประสบความสำเร็จมาก่อน โดยที่นักเชียนจะนำประสบการณ์ ชองตน รวมกับอิทธิพลจากการได้อ่านงานเชียนนวนิยายที่ใช้ฉากต่างแดนชองนักเชียนรุ่นก่อน มาเป็น แนวเชียนชองตนเช่นเรื่อง ปักกึ่ง-นครแห่งความหลัง ชองสด กรมะโรหิต ซึ่งผู้เชียนได้รับอิทธิพล จากหม่อมเจ้าอากาศดำเกิง รพีพัฒน์ เพื่อนร่วมรุ่นชองเชา ผู้ประสบความสำเร็จอย่างสูงจากการ เชียน ละครแห่งชีวิต อันเป็นนวนิยายที่ใช้ฉากต่างแดนเรื่องแรกชองไทย โดยสดได้ใช้ประสบการเข้ จากการเคยไปอยู่ในประเทศจีนมาสร้างฉากต่างแดนของเชา ซึ่งนอกจากจะเป็นการเชียนนวนิยาย ต่างแดนเหมือนกันแล้ว ทัศนะในการมองโลก ตลอดจนท่วงทำนองการเชียนหลายตอนชองสดก็ คล้ายคลึงกับของหม่อมเจ้าอากาศดำเกิงอีกด้วย เช่น "การมองโลกว่าเป็นละครโรงหนึ่ง หรือ:ชื่น เวทีชีวิตชองละครบทเศร้า" (ตรีศิลป์ บุญชจร, 2523 : 201 – 204)

อิทธิพลจากสภาวะบ้านเมือง เหตุการณ์ทางการเมืองภายในประเทศของนักเขียน ทำให้ นักเขียนเลี่ยงไปใช้ฉากดินแดนอื่น ตัวอย่างของนักเขียนและผลงานเหล่านี้ก็ เช่น อิศรา อมันตกุล เขียน นักบุญ-คนบาป ใช้ฉากฟิลิปปินส์ สด กูรมะโรทิตเขียน บักกิ่ง-นครแห่งความหลัง ใช้ฉากจีน เสนีย์ เสาวพงศ์ เขียน ชัยชนะของคนแน้ ใช้ฉากจีนและญี่ปุ่น ซึ่งสำหรับสดและเลนีย์ นอกจาก นักเขียนทั้งสองจะได้รับอิทธิพลในการเขียนนวนิยายต่างแดนทั้งสองเรื่อง จากการเขียนตามแบบ หม่อมเจ้าอากาศดำเกิง รพีพัฒน์ ที่ประสบความสำเร็จ ในการเขียนนวนิยายต่างแดนมากแล้ว นักเขียนทั้งสองยังเลือกใช้ฉากต่างแดนเพราะอิทธิพลจากสภาวะบ้านเมือง และเหตุการณ์ทาง การเมืองด้วย ตรีศิลป์ บุญขจรได้กล่าวถึงการเขียนนวนิยาย กับสภาวะบ้านเมืองที่มีความสัมพันธ์ กันในยุครัฐนิยมที่หลวงพิบูลย์สงครามเป็นนายกรัฐมนตรีของไทยว่า นักเขียนซึ่งต้องการเป็นอิสระ จากการบับบังคับด้านการเขียน แสดงความไม่พอใจต่อพระราชบัญญัตินี้ จึงเกิดกระแสต่อต้านด้าน การเขียนตัวอักษรตลอดจนเนื้อหาของงานเขียน นักเขียนหนุ่มสาวกลุ่มหนึ่งทันไปใช้สำนวนภาษาที่ เรียกกันว่า 'สำนวนสะวิง' นิยมการใช้ภาพพจน์และใช้ภาษาผิดแบบแผน ซึ่งเป็นสำนวนภาษา เฉพาะของนักเขียนแต่ละคน เช่น อิศรา อมันตกุล เชียน นักบุญ-คนบาป เสนีย์ เสาวพงศ์ เขียน

ชัยชนะของคนแพ้ เป็นที่น่าสังเกตว่านักเขียนเหล่านี้ใช้ฉากต่างประเทศแม้ว่าบางครั้งผู้เขียนจะ ไม่เคยไปต่างประเทศเลย เช่น <u>นักบุญ—คนบาป</u> มีฉากในฝิลิปปินส์ทั้งที่ผู้เชียนไม่เคยไปประเทศนั้น นอกจากนี้ยังกล่าวถึงสภาพเมืองไทยว่ามีอิสระ `สวยงาม' อยู่ดังเดิม ลักษณะการใช้ฉากต่าง ประเทศดังกล่าวอาจอนุมานได้ว่า เป็นความนิยมในสมัยนั้น ซึ่งยังไม่ทราบ เรื่องราวของต่างประเทศ มากนัก ทำให้นิยมเรื่องต่างประเทศ หรือมิฉะนั้นอาจเป็นกลวิธีของผู้เขียนนวนิยายที่ต้องการ หลีกเลี่ยงการกล่าวถึงสภาพเมืองไทยขณะนั้น สด กรมะโรหิต เขียนนวนิยาย 2 เล่ม หลังจาก การลาออกจากราชการ เขาเขียน ปักกิ้ง-นครแห่งความหลัง และ คนดีที่โลกไม่ต้องการ ปี 2484 บทบาทของนวนิยาย 2 เรื่องที่มีต่อพัฒนาการนวนิยายไทย คือการบุกเบ็กนวนิยายต่างแดนและ นวนิยาย เสนอข้อคิด ซึ่ง เคยมีมาบ้างแล้วให้ขยายกว้างขวางขึ้น ประสบการณ์จากเมืองจีนยัง เป็น เนื้อหาใหม่ในวงการนวนิยายไทย อันทำให้นวนิยายชุดนี้ เด่นและ เป็นที่นิยมของผู้อ่านพอสมควร สภาพของประเทศจีนก่อนการปฏิวัติซึ่งเป็นระยะที่ญี่ปุ่นเริ่มบุกแมนจูเรีย สภาพบ้านเมืองไม่เป็น ประชาธิปไตย เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นเป็นไปได้ในขอบเขตจำกัด มีลักษณะคล้ายคลึง กับสภาพของ เมืองไทยในสมัยรัฐนิยม ดังนั้นแม้ผู้เขียนจะไม่เอ่ยถึง เมืองไทย เลย แต่การวิพากษ์ วิจารณ์ เมืองจีนก็คล้ายกับการวิพากษวิจารณสภาพการณ์ของ เมืองไทยไปในตัว อย่างไรก็ตาม ข้อคิดของเขาที่สามารถผ่านการตรวจพิจารณาในช่วงรัฐนิยมมาได้ ทั้งนี้เพราะเป็นการเขียน เรื่องราวของต่างประเทศ ไม่ใช่การวิพากษวิจารณเมืองไทยโดยตรง (ตรีศิลป์ บุญชาร, 2523: 164-201)

ดังนั้นอิทธิพลจากสภาวะบ้านเมือง ตลอดจนเหตุการณ์ทางการเมืองภายในประเทศจึง เป็นอิทธิพลสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้นักเชียนนวนิยายไทย เชียนนวนิยายใช้ฉากต่างแดน

อิทธิพลจากหนังสือ มีนักเขียนบางท่านอาจจะไม่เคยไปดินแดนเหล่านั้นมาก่อนเลยแต่ ก็ได้ใช้ฉากต่างแดนในนวนิยายของเขา ด้วยการใช้ประสบการณ์จากการอ่านหนังสือผสมผสานกับ จินตนาการของตนเอง เช่น วิลาศ มณีวัต เขียน ความรักไม่มีพรมแดน หรือชื่อเรื่องเดิมว่า ชีวิตไม่มีพรมแดน โดยเขาได้เขียนถึงฉากประเทศเยอรมัน ออสเตรีย ผ่รั่งเศส ฮังการี รัสเซีย อีซิปต์ สหรัฐอเมริกา และอิตาลี ทั้ง ๆ ที่เขาไม่เคยไปดินแดนเหล่านั้นมาก่อน ซึ่งวิลาศได้กล่าวไว้ในคำนำหนังสือเรื่องดังกล่าวว่า

ผมเรียกการแต่งเรื่องในชุด ชีวิตไม่มีพรมแดน ว่าน่าหวาดเสียวก็เพราะเชียนขึ้น โดยคนหนุ่มที่ไม่เคยไปเมืองนอกเลย เพียงแต่ใผ่ฝันอยากจะไปเท่านั้น ผมใช้หนังสือ นำเที่ยวในหอสมุดกลางจุฬาฯ บวกเข้ากับความผันเพื่องของตัวเองแล้วก็เสกเป่าเป็น นิยายชุดนี้ขึ้นมา ทั้งนี้โดยมีหนังสือ ละครแท่งชีวิต ของหม่อมเจ้าอากาศดำเกิง เป็น

เสมือนอาจารย์นำทาง (วิลาศ มณีวัต, 2531 : คำนำ)

ดังนั้น อิทธิพลที่ทำให้นักเขียนเลือกใช้ฉากต่างแดนจึงอาจจะคล้ายหรือต่างกันออกไปตาม
ภูมิหลัง ความถนัดและความสนใจของแต่ละคน และแม้ว่าจะมีการใช้ฉากต่างแดนซ้ำกันไม่ว่าจะใน
ผลงานของนักเขียนคนเดียวกันหรือคนละคนกัน แต่ฉากต่างแดนเหล่านั้นก็ยังคงเป็นที่น่าสนใจของ
ผู้อ่านด้วยเทคนิคของนักเขียนแต่ละคน ที่เสนอภาพเรื่องราวของฉากดินแดนเหล่านั้นในลักษณะที่
แตกต่างกันออกไป

อิทธิพลที่ทำให้ลักษณวดีหรือทมชั้นตี เลือกใช้ฉากอาหรับ

สำหรับลักษณวดีหรือทมยันตี โสภาค สุวรรณ และประภัสสร เสวิกุล ก็เช่นกัน แม้ว่า นักเชียนทั้งสามจะเลือกใช้ฉากต่างแดนคือ ฉากอาหรับในนวนิยายของตนเหมือนกัน ทว่าเมื่อศึกษา ถึงอิทธิพลที่ทำให้นักเชียนทั้งสามเลือกใช้ฉากอาหรับในการเชียนนวนิยายต่างแดนของแต่ละคนแล้ว จากการที่ผู้เชียนได้ไปสัมภาษณ์ลักษณ ดีหรือทมยันตี หรือคุณวิมล ศิริไพบูลย์ ที่บ้านพักของเธอซึ่ง อยู่ที่ชอยลาดพร้าว 26 เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ในวันที่ 3 มกราคม 2536 ลักษณวดี หรือทมยันตีได้ให้สัมภาษณ์เรื่องผลงานนวนิยายใช้ฉากอาหรับ ตลอดจนอิทธิพลที่ทำให้เธอเลือกใช้ อาหรับในนวนิยายเรื่อง รัศมีจันทร์ และ กฤตยา ซึ่งกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้ คือ

อิทธิพลข้อแรกเป็นความสนใจและฝังใจ ในเรื่องที่เธอเกือบจะได้ไปเรียนด้านศิลปะ
และวัฒนธรรมในอิหร่าน เกี่ยวกับเรื่องนี้ลักษณวดีหรือทมยันตีเล่าให้ฝังว่าในสมัยที่เธอเป็นนักเรียน
ธรรมศาสตร์ เธอเกือบจะได้ไปศึกษา ณ ประเทศอิหร่าน เพราะในขณะนั้นอิหร่านมีทุนศิลปะและ
วัฒนธรรมให้กับนักเรียนในต่างประเทศโดยไม่ต้องสอบชิงทุนเพราะไม่มีคนสมัคร แต่ไม่ได้รับอนุญาต
จากมารดา เพราะความคิดที่ว่าประเทศในตะวันออกกลางเป็นทะเลทรายเป็นส่วนใหญ่ และมีสภาพ
แวดล้อมที่ไม่เหมาะสมกับเธอ โดยเธอได้ให้เหตุผลที่ต้องการขอรับทุนไปเรียนที่อิหร่าน ซึ่งขณะนั้น
เรียกว่าเปอร์เชียว่า เป็นเพราะเธออ่านหนังสือเกี่ยวกับประเทศนั้นมากและรู้สึกว่าเป็นดินแดนที่มี
ความแปลกและเก่าแก่ เหมาะกับอุปนิสัยของเธอที่มีความสนใจในเรื่องอารยธรรมโบราณ ซึ่งเธอ
เชื่อว่าสรรพสึงในโลกนี้ล้วนมีวิญญาณสิงสถิตย์อยู่ทั้งสิ้น โดยเฉพาะในดินแดนที่มีประวัติศาสตร์อัน
เก่าแก่และยาวนานและเธอเชื่อว่าสรรพสึงเหล่านี้สามารถเล่าเหตุการณ์ในอดีตได้จากการทำ
สมาธิ

ดิฉัน ชอบคุยกับสัตว์ ก้อนอิฐ ก้อนหิน ต้นไม้โบราณ ดิฉันชอบทุกอย่างที่มีวิญญาณ

ถ้า เผื่อสิ่ง เหล่านั้น เล่าอะไรให้ เราฟังได้ คงได้อะไรอย่างที่ดิฉันเขียนเอาไว้
`เจ้าหญิง เจ้าชายโฉมงาม' เคย เสด็จผ่านมา แล้วก็ เสด็จผ่านไป ก้อนอิฐทุกก้อน
เนี่ยมัน เห็น ถ้ามันมีวิญญาณแล้วมัน เล่าได้มันคง เล่าอะไรให้ฟัง เซอะแซะ เชียว ดิฉันชอบ
คุยกับต้นไม้ใหญ่ ๆ ชอบคุยกับก้อนหินและความว่าง เปล่า แล้วถ้าทำสมาชิตี ๆ ก็จะได้รู้
อะไรดี ๆ ด้วย อันนี้ เป็นหลักความจริงในพุทธศาสนา (สัมภาษณ์ วิมล ศิริไพบูลย์,
3 มกราคม 2535)

อย่างไรก็ตามหลังจากนั้นแล้ว ในช่วงใกล้ ๆ กับที่จะเชียนเรื่อง รัศมีจันทร์ ลักษณวดี หรือทมยันตีได้มีโอกาสพามารดาไปท่องเที่ยวยุโรป และมีช่วงเวลาที่เครื่องบินแวะพัก ณ กรุงเตหะราน ประเทศอิหร่าน เธอและมารดาจึงใช้เวลาในขณะนั้นเดินชมสภาพบ้านเมืองของ เตหะรานเท่าที่โอกาสอำนวยและพบว่า สภาพบ้านเมืองของอิหร่านที่ได้พบเห็นนั้นมีความเจริญคล้าย เช่นของนานาอารยประเทศเช่นกัน นับเป็นประสบการณ์ที่ได้สัมผัสบรรยากาศตะวันออกกลางแม้จะ ได้สัมผัส เพียง เล็กน้อยและผิว เผินก็ตามที่ ส่วนดินแดนอาหรับที่ลักษณวดีหรือทมชั้นตี เคยไปท่อง เที่ยว มา ทว่าไปหลังจากเซียนเรื่อง รัศมีจันทร์ แล้วนั้น เธอเล่าว่าคือประเทศจอร์แดนซึ่งเป็นการไป ท่อง เที่ยวกับบุตรชาย เพื่อต้องการให้บุตรชายมีประสบการณ์ เกี่ยวกับประเทศที่อยู่ในทะเลทรายว่า มีสภาพเป็นอย่างไร เธอเล่าว่าเมื่อเครื่องบินลดระดับลงมาในขณะเข้าเขตจอร์แตน สภาพทั่วไป ที่พบคือทะ เลทรายที่มีอากาศร้อน เหมือนอยู่ใน เตาอบก็ว่าได้ และการนั่งรถนำ เที่ยวในชณะที่มีอากาศ ร้อนมากนั้น เธอก็ได้รับคำแนะนำว่าให้ใช้ผ้าชุบน้ำเย็นเช็ดหน้าแทนการใช้น้ำราด เพราะราคา น้ำจืดนั้นสงมาก เส้นทางท่องเที่ยวที่เธอเดินทางผ่านได้แก่ ถนนคิงส์โรด ซึ่งตลอดเส้นทางนี้ไม่มีพืช อยู่ เลยแม้แต่แม่น้ำที่พบก็ไม่ปรากฏว่ามีน้ำขังอยู่แต่ประการใด การที่อากาศมีความร้อนสูงราวสี่ลิบ ถึงหกสิบองศา เซล เซียสนั้นถือว่า เป็นอุณหภูมิปกติสำหรับในจอร์แดน ต่อมา เป็นการไป เพื่อ เข้าร่วม ประชุมในประเทศอิหร่าน ซึ่งตอนนั้นอิหร่านเริ่มมีสงครามกลางเมืองแต่ยังไม่รุนแรงมาก ในการ เดินทางไปอิหรานครั้งนั้นเธอได้มีโอกาสพบกับพวกชี้คต่าง ๆ รวมทั้งชาวจอร์แดนและอิรัก ซึ่งเธอ เล่าว่าคนพวกนี้มีหน้าตาดี แต่ดวงตาดค่อนข้างเพียมเกรียม การแต่งกายของคนเหล่านี้บ่งบอกถึง การมีรสนิยมสูง อีกทั้งกิริยามารยาทสุภาพแบบผู้ดีอังกฤษเพราะชายอาหรับที่มีฐานะดีส่วนใหญ่เคย ไปศึกษาที่อังกฤษมาแล้ว นอกจากนี้ลักษณวดียังพบว่าในสังคมของอาหรับนั้นมีการแยกกลุ่มเป็นกลุ่ม เพศชายและเพศหญิง ไม่มีการยกเว้นแม้แต่สตรีต่างชาติ นับเป็นประสบการณ์เกี่ยวกับอาหรับ ที่เช้มช้นมากขึ้นหลังจากเชียนเรื่อง รัศมีจันทร์ แล้ว

อิทธิพลข้อที่สองที่ทำให้ลักษณวดีหรือทมชั้นตีเลือกใช้ฉากอาหรับคือ ความสนใจในเรื่อง อารยธรรมโบราณและการมีความรู้เกี่ยวกับเทพเจ้าอีชิปต์ ตลอดจนการชอบค้นคว้าเรื่องลึกลับ โดยเธอแสดงให้เห็นว่าความเชื่อและความศรัทธาในเรื่องเทพเจ้าต่าง ๆ นั้น เป็นเหมือนความเชื่อ และความศรัทธาในศาสนา ดังนั้นเธอจึงนำมาใช้กับนวนิยายแนวการเมืองใน รัศมีจันทร์ หรือการใช้ เรื่องเทพเจ้าอีชิปต์และประวัติศาสตร์บางช่วงของอีชิปต์ในนวนิยายแนวเรื่องเหนือธรรมชาติใน กฤตยา เกี่ยวกับเรื่องนี้เธอเล่าให้พังว่าการที่เธอเลือกใช้ฉากอาหรับ เพราะเธอมีความรู้เกี่ยวกับ เทพเจ้าของอีชิปต์มากกว่าเทพเจ้าของอิรัก อิหร่าน ประกอบกับความสนใจในอารยธรรมโบราณ ของกรีก โรมัน หรือบริเวณลุ่มแม่น้ำสินธุของเผ่าอารชันและลุ่มแม่น้ำไนล์ ทำให้เธอมีความเชื่อมั่น ว่าเธอมีความรู้เรื่องอารยธรรมโบราณ และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเทพเจ้าของอีชิปต์บ้างพอสมควร เพราะมีข้อมูลที่ค้นคว้าจากตำราภาษาอังกฤษ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากประสบการณ์ที่ได้จากการ เที่ยวชมพิพิธภัณฑ์ในเยอรมัน ซึ่งมีการจัดแสดงรูปปั้นของอีชิปต์และมัมมี เธอได้เล่าเหตุการณ์นี้ว่า

ไปดรูปปั้นของอีซิปต์เข้าไปในห้อง ๆ หนึ่ง มีรูปปั้นก็เข้าไปขึ้น จำได้ว่ามีมัมมื่อยู่ ในโลงแล้วก็รูปปั้นตั้งอยู่ในห้องไม่มีคน เราอยู่คนเดียวเลยถามไปว่า อยากรู้จักว่า มีชีวิตอยู่คิดอะไร เคราโสกเสียใจเมื่ออายุยังน้อย มีความสุขความทุกข์ มีชีวิตอยู่อย่างไร คือก็ขึ้นคุยด้วยพอคุยเสร็จก็ไปละนะ ยกมือแตะปาก แตะแก้มเขา เสียใจไม่ได้ คุยกันเนอะ จากนั้นก็แปลก ไปชื่นอยู่ตรงไหน ดูอะไร ๆ ที่อื่น รู้สึกว่ามีลูกตามองมา มองไปช้างหลังก็เห็นรูปก่านขึ้ม ๆ ตาเราอาจจะรักชอบก็ได้ ท่านจึงมองเราขึ้ม ๆ เอาใหม่น่า เปลี่ขนมามุมนี้ ก็ขึ้นหันหลังอีก ก็รู้สึกอีกว่าตาคู่นั้นก็ยังมอง ๆ ก็ยังขึ้ม ๆ ก็เลยเดินกลับไปบอก ลาละ (สัมภาษณ์ วิมล ศิริไพบูลย์, 3 มกราคม 2535)

จากการเข้าชมพิพิธภัณฑ์ในครั้งนั้น ทำให้ลักษณวดีหรือทมยันตีมีความรู้สึกผูกพันกับ อารยธรรมอียิปต์มากขึ้น จนสามารถอ่านและเข้าใจความหมายของอักษรฮีโรกลิฟฟิคได้บ้างบางตัว ประกอบกับเพื่อนที่อยู่ในอียิปต์ของเธอได้ส่งเหรียญเทพเจ้าชุสของอียิปต์มาให้ ซึ่งเธอได้แขวนไว้ เป็นเครื่องรางป้องกันตัว สึ่งเหล่านี้ล้วนมีส่วนในการส่งเสริมให้ลักษณวดีหรือทมยันตีมีความสนใจ และชอบในการค้นคว้าเรื่องลึกลับจนทำให้เธอนำมาเป็นวัตถุดิบในการเขียนเรื่อง <u>รัศมีจันทร์</u> ในที่สด

นอกจากนี้ ลักษณวดียังให้สัมภาษณ์ที่แสดงถึงความเชื่อมั่นว่าชาวอาหรับปัจจุบันบางส่วน ยังคงมีความเชื่อเรื่องเทพเจ้าด้วย ดังที่เธอได้นำความเชื่อนี้มาใช้สร้างเบ็นตัวละครใน <u>รัศมีจันทร์</u> ซึ่งเธอคิดว่า

ทุกวันนี้อาหรับก็ยังมีอะไรแปลก ๆ ในความอ้างว้างของทะเลทราย มีคนเผ่าเร่ร่อน มากมายที่ยังมีชีวิตอยู่ในอารยธรรมแบบโบราณเป็นพันปี มีมากมายที่ผู้คนยังเดินทางเข้า ไปไม่ถึงความเจริญ มันมีเป็นหย่อม ๆ ในเมือง รัฐบาลยังคุมไปไม่ถึงเผ่าเบตูอินที่ เร่ร่อนอยู่ในทะเลทรายด้วยซ้ำ จะเป็นความเชื่ออะไรเก่า ๆ เขาก็ยังผังของเขาอยู่ ก็เหมือนคนไทย ถ้าคุณออกไปตามป่าตามเขา พวกเขาก็จะยังคงมีความเชื่อแบบเก่า อยู่ เพราะฉะนั้นที่เราจะไปบอกว่า พวกนี้ยังไม่เจริญ แต่แท้ที่จริงพวกนี้คือพวกที่สืบสาน ความเชื่อของโบราณไว้ ทำให้เราได้เห็นว่าเขายังเชื่ออะไรอยู่ (สัมภาษณ์ วิมล ศิริไพบุลย์, 3 มกราคม 2535)

จากความเชื่อมั่นดังกล่าวของเธอ ลักษณวดีจึงได้นำตำนานความเชื่อเรื่องเทพเจ้ามาใช้สร้าง เป็นตัวละครให้เหมาะสมและเพิ่มสีสันให้กับนวนิยายที่มีฉากและบรรยากาศลีกลับของเธอ

สำหรับแรงจุงใจในการวางโครงเรื่อง <u>รัศมีจันทร์</u> นั้น ลักษณวดีหรือทมยันตี อธิบายว่า เป็นเพราะเธอเองมีความสนใจในเรื่องศาสนาและการเขือง ประกอบกับเธอมีความรู้ในด้านนี้ อยู่บ้าง เธอจึงได้นำความรู้ที่มีอยู่มาใช้ เช่น ตัวละครที่เป็นองครัศมีจันทร์ จะสร้างจากการ ผสมผสานความคิดระหว่างอารยธรรมนับพันปีกับวิทยาการสมัยใหม่ เพื่อแสตงให้เห็นว่าคนที่เป็น นักการเมืองสามารถนำอารยธรรมจากยุคเก่ามาใช้เป็นเลห์กลหรือเครื่องมือทางการเมืองได้ ดังที่เธอกล่าวไว้ว่า

ศรัทธาชองมนุษย์ในปัจจุบันเริ่มลดถอชลง การเมืองเริ่มมีอำนาจมากเพราะฉะนั้น ศรัทธาจึงรับใช้การเมือง สมัยก่อนมนุษย์อยู่ได้ด้วยศรัทธาอย่างเดียวเท่านั้นการเมือง ตามหลัง ปัจจุบันการเมืองก็เอาศรัทธาชองมนุษย์มาใช้ เพียงแต่ใครฉลาดก็นำมาใช้ ได้อย่างแนบเนียนที่สุด (สัมภาษณ์ วิมล ศิริไพบูลย์, 3 มกราคม 2535)

ดังนั้นแนวเรื่อง รัศมีจันทร์ คือการเมือง ในขณะที่แนวเรื่อง กฤตยา คือเรื่องเหนือธรรมชาติ สำหรับเรื่อง กฤตยา นี้ ทมขันตีให้สัมภาษณ์ว่า เธอต้องการพูดถึงเรื่องการเกิดและการตาย ตามหลักศาสนาพุทธ หากแต่ได้นำเอาเค้าโครงประวัติศาสตร์ของอีชิปต์โบราณในช่วงราชวงศ์ ที่สิบแปดต่อราชวงศ์ที่สิบเก้า ซึ่งเธอมีความรู้อยู่แล้วมาใช้ในการสร้างตัวละครและเหตุการณ์บาง ตอนในเรื่อง โดยได้เน้นเรื่องการเกิดใหม่ซึ่งเป็นความเชื่อของอีชิปต์โบราณ รวมทั้งเรื่องกฎแห่ง กรรมที่สอดคล้องกับหลักพระพุทธศาสนา ตั้งที่เธอให้สัมภาษณ์ไว้ว่า ดิฉันตอบว่าทุกชาติ มันมี ความลีกลับ(. . .) ตายแล้วเกิดใหม่ธรรมดา คนที่ตายจากอีชีปต์ก็มาเกิดเป็นคนไทยได้ ไม่ใช่แต่ว่าเขามาสู่เรา ๆ ไปสู่เขาก็ได้เป็นการพิสูจน์กฎแห่งกรรม (สัมภาษณ์ วิมล ศิริไพบูลย์, 3 มกราคม 2535) ตลอดจนเป็นการสร้างโครงเรื่องโดยใช้ฉากสลับกันระหว่างไทยและอีชิปต์ เป็นการทำให้โครงเรื่องมีความแปลกใหม่ออกไป

อิทธิพลซ้อที่สาม ที่ทำให้ลักษณวดีหรือทมขันตีเลือกใช้ฉากอาหรับก็คืออิทธิพลจากการอ่าน นวนิยายต่างแดนของนักเขียนนวนิยายชาติอื่น ทำให้เชอสนใจต้องการเขียนนวนิยายที่ใช้ฉาก ต่างแดนบ้าง เกี่ยวกับเรื่องนี้เธอเล่าให้พังว่า ในขณะนั้นเธอกำลังเบื่อที่จะเชียนเรื่องแนว ครอบครัว บระกอบกับเธอได้อ่านนวนิยายของนักเชียนต่างชาติที่เชียนเรื่องราวชองบระเทคอื่น ทำให้เธอมีแนวคิดว่าเธอน่าจะเชียนนวนิยายที่ใช้ฉากต่างแดนเพื่อแข่งขันกับนักเชียนต่างชาติบ้าง เธอจึงนำฉากอาหรับมาใช้ใน รัศมีจันทร์ ซึ่งขณะนั้นยังไม่มีนักเชียนคนใดเสนอฉากอาหรับมาก่อน ลย ตอนก่อนไม่มีโครจับฉากอาหรับมาเชียน ตอนนั้นดิฉันรำคาญ ซื้.กียจเชียนเรื่อง ครอบครัว วนอยู่ในเรื่องรัก ๓ ใคร่ ๓ ดิฉันมองอะไรกว้า ๒ ทำไมผรั้งเชียน เรื่องประเทคอื่น ๓ ได้ แจ้งทำไมเราจะเชียนบ้างไม่ได้ ดิฉันชอบแข่งกับฝรั่งเสมอ (สัมภาษณ์ วิมล ศิริไพบลย์, 3 มกราคม 2535)

อิทธิพลประการสุดท้ายเป็นอิทธิพลจากความสนใจในเรื่องการเมืองระหว่างประเทศ กล่าวคือเรื่องความสำคัญของน้ำมันที่เป็นอิทธิพลอย่างหนึ่งที่ผ่าให้เธอเลือกใช้ฉากอาหรับ ดังจะ เห็นได้จากการกล่าวถึงบทบาทความสำคัญของน้ำมันในเรื่อง อัคบิจันทร์ ที่เธอเล่าให้พังว่า เรื่องน้ำมัน ตอนนั้นไม่มีใครคิดถึงว่าน้ำมันจะมีอำนาจด้วยซ้ำ แต่ดิฉันคิดตอนนั้นยังเด็ก ด้วยซ้ำ แล้วยังไม่มีกลุ่มโอเปคด้วยซ้ำ นักเซียนตับของอะไรไกล ๆ แล้วเวลาเรา เซียนอะไรจะได้สดชื่น (สัมภาษณ์ วิมล ศีริใหบูลย์, 3 มกราคม 2535)

จากการค้นคว้าพบว่าลักษณวดีเชียน <u>รัคมีจันทร์</u> และตีพิมพ์เบ็นตอน ๆ ครั้งแรกใน นิตยสารสกุลไทย ในปี พ.ศ. 2514 ส่วนกลุ่มโอเปค (OPEC) หรือองค่ำการของประเทศส่งออก ปิโตรเลียม ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2503 โดยมีเจตนาที่จะแก้ไขบัญหาการตัดราคาน้ำมันของบระเทศ ผู้ผลิตน้ำมัน (อุกถษฏ์ บัทมานั้นที่,บรรณาธิการ, 2534 : 339) แต่กลุ่มโอเปคเริ่มเป็นที่รู้จัก แพร่หลาย ทั่วไปหลังการประกาศขึ้นราคาน้ำมันดิบในราคาที่สู่งมาก กลาวคือ จากราคาบาร์เรลละ 3.01 เหรียญสหรัฐ ในปี พ.ศ. 2516 มาเป็นบาร์เรลละ 11.65 เหรียญสหรัฐ (อภิชาติ ชินวรรโณ, 2529 : 217) เพื่อต้องการใช้เป็นเครื่องมือในการต่อรองกับประเทศที่ให้ การสนับสนุนชิว เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา การขึ้นราคาน้ำมันดิบดังกล่าวส่งผลกระทบไปทั่วโลก (สุรพล ราชภัณฑารักษ์ และคนอื่น ๆ, 2520 : 43) กลุ่มโอเปคจึงเป็นที่รู้จักของชาวโลกโดย ทั่วไปนับแต่นั้นมา ดังนั้นลักษณวดีจึงเข้าใจว่าขณะที่เชียน <u>รัคมีจันทร์</u> ซังไม่มีกลุ่มโอเปค

ดังนั้น อิทธิพลที่ทำให้ลักษณวดีหรือทมชั้นตี เลือกใช้ฉากอาหรับจึงเกิดจากความสนใจและ ผังใจในเรื่องที่เธอเกือบจะได้ไปเรียนด้านศิลปะและวัฒนธรรมที่อิหร่าน รวมทั้งการที่เธอชอบค้นคว้า

เรื่องลึกลับ และมีความสนใจในเรื่องอารยธรรมและการมีความรู้เกี่ยวกับเทพเจ้าอียิปต์ ตลอดจน ความต้องการที่จะแข่งขันกับนักเขียนต่างชาติที่เขียนนวนิยายใช้ฉากต่างแดน และความสนใจใน เรื่องการเมือง บทบาทความสำคัญของการเมืองระหว่างประเทศ ทำให้เธอเลือกใช้ฉากอาหรับใน รัศมีจันทร์ และ กฤตยา สำหรับเรื่อง กฤตยา แม้เธอจะเขียนนวนิยายเรื่องนี้ห่างจากเรื่องแรก นานมากถึงสืบกว่าปี ทว่าเธอก็ยังคงนำความรู้เรื่องตำนานเทพเจ้าอียิปต์และอารยธรรมอียิปต์ โบราณมาใช้ทั้งนี้เพราะเธอสนใจในเรื่องอารยธรรมและเทพเจ้าอียิปต์ตลอดจนเรื่องลึกลับมาก นั่นเอง

วิธีสร้างฉากอาหรับชองลักษณวดีหรือทมยันตี

ลักษณวดีหรือทุมยันตีเล่าให้มีงว่า เธอยังไม่เคยไปประเทศอียิปต์เลยลักครั้งแม้จนถึง ปัจจุบัน (สัมภาษณ์ วิมล ศิริไพบูลย์, 3 มกราคม 2535) ทว่าวิธีการที่เธอใช้ในการหาข้อมูล เพื่อนำมาใช้สร้างฉากอาหรับนั้น ได้มาจากการค้นคว้าจากตำราต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นหนังสือ ภาษาอังกฤษ เนื่องจากขณะนั้นหนังสือภาษาไทยที่เสนะเรื่องราวเกี่ยวกับอารยธรรมอียิปต์มีน้อย เธอเล่าวิธีการตลอดจนแหล่งที่ใช้ค้นซ้อมูลว่า สมัยก่อนเธอเบ็นคนสมองดี ความจำดี จึงอาศัยเก็บ ข้อมูลจากการอ่านหนังสือโดยวิธีหาซื้อตามร้านหนังสือเก่า 🤊 จากเมืองนอก โดยเฉพาะหนังสือ โบราณจะซื้อเก็บไว้มาก หนังสือที่ใช้ค้นส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ เช่น อียิปเชี่ยน (Egyptian) และเอนไซโคลปีเตีย (Encyclopaedia) เป็นต้น ในการเชียนเรื่องของลักษณวดีหรือทุมยันตี จะใช้วิธีคั้นคว้าด้วยการอ่านจนพร้อมแล้วจึงเชียนจากความทรงจำ ถ้าติดชัดตรงไหนจึงจะเบิด ตำราด เพราะฉะนั้นอุปสรรคในการสร้างตัวละครและฉากจึงไม่มี ส่วนตัวละครไม่นิยมเชียน หลายตัวเพราะจำยาก ตัวละครแต่ละตัวจะวาดภาพไว้ในสมองอย่างเด่นชัดแล้ว ตัวอย่างของ ตัวละครใน รัศมีจันทร์ จะใช้ เผ่า เบดูอิน เป็นหลัก เป็น เบดูอินแบบทมยันตีไม่ใช่ เบดูอินจริง ๆ เนื่องจากเอกสารที่ใช้ค้นคว้ามีน้อยเธอจึงคิดและวาดภาพเอาเอง ส่วนในเรื่องของการสร้าง ฉาก เธอจะสร้างจากการดูรูปแล้วจินตนาการตามรูปภาพ สำหรับงานเชียนที่ใช้ฉากต่างแดนนั้น ลักษณวดีมีความคิด เห็นว่าหากนัก เซียนมีการค้นคว้าซ้อมูลต่าง ๆ อย่าง เพียงพอก็ไม่มีความจำ เป็นต้อง ไปในสถานที่ที่นั้นจริง ๆ เพราะปัจจุบันมีสื้อสารสนเทศต่าง ๆ มากมาย เช่น หนังสือ วีดิทัศน์ ภาพชนตร์ ฯลฯ ที่ให้ข้อมูลในการค้นคว้าได้เป็นอย่างดี ผิดกับสมัยก่อนที่มีแต่หนังสือและรูปภาพ เท่านั้น นักเชียนจึงต้องใช้จินตนาการผสมผสานกับข้อมูลของหนังสือในการสร้างบทประพันธ์ และ เธอได้กล่าวสรุปถึงภาพอาหรับทั้งก่อนและหลังจากที่เธอไปมาแล้วว่า ทั้งจอร์แดนและอิหร่าน ใน ความ เป็นจริงที่ได้ไปสัมผัสมานั้น ไม่มีความแตกต่างไปจากที่เธอได้ เคยศึกษาและนึกคิดแต่ประการโด

นอกจากนี้ ลักษณวดีได้เล่าให้ฟังว่าเธอได้ใช้ข้อมูลบางอย่างจากวรรณคดีแปลเก่า ๆ อาทิเช่น <u>พันหนึ่งทิวา</u> <u>อาหรับราตรี</u> <u>หิโตปเทศ</u> ฯลฯ ที่เธอเคยอ่านมาตั้งแต่สมัยเป็นเด็กด้วย เช่น ได้นำคำศัพท์ "สุลต่าน" มาใช้ใน <u>รัศมีจันทร์</u> ด้วยว่า

อย่างในเรื่อง รัศมีจันทร์ จะเห็นได้ว่าเชียนผิด ตำแหน่งของหัวหน้าชนเผ่าต่าง ๆ ใน ตะวันกลางจะใช้คำว่า "ชี้ค" แต่ถ้าใช้คำว่า "ข่าน" เมื่อไหร่จะเป็นทะเลทรายทาง มองโกเลีย ดังนั้นใน รัศมีจันทร์ ใช้คำว่า "ข่าน" จึงผิด นี่จะเห็นว่าการค้นคว้าเรา ยังไม่ดีพอ ทำให้เราวางตำแหน่งผิด พอมาถึงเรื่อ กฤตยา ดิฉันจึงระมัดระวังในการ ค้นคว้าเรื่องตำแหน่งของเขามาก แต่ใน กฤตยา ไม่มีตำแหน่ง เพราะใช้แต่เทพเจ้า ล้วน ๆ สมัยก่อนนคนไทยไม่รู้จักคำว่า "ชี้ค" รู้แต่ว่าถ้าเป็นทางทะเลทรายจะใช้คำว่า "ข่าน" แต่คนอ่านก็ลืมเลยไม่มีใครท้วงว่าเป็นเรื่องของเทพเจ้าอีซิปต์ แต่ตำแหน่งเป็น มองโกเลีย (สัมภาษณ์ วิมล ศิริไพบุลย์, 3 มกราคม 2535)

ดังนั้น การสร้างฉากและตัวละครอาหรับของลักษณวดีหรือทมชั้นดี ส่วนใหญ่จึงได้มา จากการค้นคว้าซ้อมูล และบางส่วนจากประสบการณ์ตรงที่เคยเดินทางไปอาหรับบางประเทศ มาจริงก่อนเชียน รัศมีจันทร์ แม้จะเป็นการไปแบบผิวเผินในฐานะเมืองที่เครื่องบินแวะพักเครื่อง เท่านั้น ส่วนเรื่อง กฤตยา แม้ก่อนเชียนเรื่องนี้เธอเคยไปท่องเที่ยวอาหรับบางประเทศมาแล้ว ทว่า กฤตยา ก็ใช้ฉากไทยเป็นส่วนใหญ่เพียงแต่เธอได้นำเรื่องเกี่ยวกับเทพเจ้าอีชิปต์และ ประวัติศาสตร์บางช่วงของอียิปตมา ใช้ในเรื่องเท่านั้น ทั้งนี้เป็นเพราะความสนใจเป็นพิเศษของเธอ เกี่ยวกับตำนานเทพเจ้าอียิปต์นั่นเอง นอกจากซ้อมูลต่าง ๆ จะได้มาจากการค้นคว้าแล้ว ซ้อมูลบาง อย่างที่เธอนามาใช้ได้มาจากวรรณคดีแปลที่เธอเคยอ่านตั้งแต่สมัยยัง เป็นเด็กก็มีด้วยเช่นกัน เช่น การใช้คำ "สุลต่าน" และสำหรับตำแหน่ง "ช่าน" แม้ตำแหน่งนี้จะเป็นตำแหน่งของทางมองโกเลีย ทว่าในประวัติศาสตร์พวกมองโกลก็เคยบุกรุกและได้ครอบครองอาหรับบางประเทศมาแล้ว ดังปรากฏ ในประวัติศาสตร์ว่าเมื่อผู้ปกครองอาหรับเริ่มเสื่อมอำนาจลง ปี ค.ศ. 1258 ฮูเลกูซ่าน หลานของ เจงกิสซ่านได้ยกทัพเช้าตีและซื้ดกรุงแบกแดดไว้เป็นศูนย์กลางการปกครองอิรัก (Hitti, Philip K., 1968 : 165) และในปี ค.ศ. 1259 ฮูเลกูอ่านเข้าตีซีเรีย ตีได้เมืองฮามาห (Hamah) และฮาริมส์ (Harims) ด้วยเช่นกัน (ประจักษ์ ช่วยไล่, 2521 : 184) ดังนั้น คำว่า "ช่าน" จึงมีปรากฏในประวัติศาสตร์ของอาหรับ อย่างไรก็ตามจากคำให้สัมภาษณ์ของ ทมขันตีหรือลักษณวดี จะเห็นได้ว่าเธอมุ่งกล่าวถึงตำแหน่งหัวหน้าชนเผ่าเร่ร่อนทั่ว ๆ ไปในอาหรับ ที่เรียกว่า "ชี้ค" มากกว่า ดังนั้น เธอจึงกล่าวว่าการใช้ตำแหน่ง "ฮ่าน" ใน รัศมีจันทร์ เป็นการ ใช้ดำแหน่งที่ผิดพลาด เพราะการค้นคว้ายัง ไม่ดีพอและข้อมูล เกี่ยวกับอาหรับสมัยนั้นยังมีน้อยมากด้วย

อิทธิพลที่ทำให้โสภาค สุวรรณ เลือกใช้ฉากอาหรับ

จากการที่ผู้เชียนได้ส่งจดหมายไปสัมภาษณ์โสภาค สุวรรณ หรือคุณรำไพพรรณ ม.
ครีโสภาค ที่บ้านพักของเธอในประเทศสหรัฐอเมริกา เธอได้ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องผลงาน
นวนิยายใช้ฉากอาหรับ ตลอดจนอิทธิพลที่ทำให้เธอเลือกใช้ฉากอาหรับมากกว่าดินแดนอื่น ๆ และ
ใช้ฉากอาหรับมากกว่านักเชียนนวนิยายไทยคนอื่น ๆ กล่าวคือ มีจำนวนมากถึงห้าเรื่อง อันได้แก่
เรื่อง <u>ฟ้าจรดทราย ความลับบนแหลมไชไน ยังมีรักที่อฮัคการ์ พรสรวง</u> และ<u>เจ้าทะเลทราย</u> นั้น
โสภาคตอบคำถามอย่างชัดเจน คือ

อิทธิพลประการแรกได้มาจากความภาคภูมิใจที่มีต่อบิดาและมารดาชองเธอ ในฐานะผู้มี ประสบการณ์สูงเกี่ยวกับอาหรับ ทั้งได้นำเรื่องราวเกี่ยวกับอาหรับมาถ่ายทอดให้เธอมังจนเธอเกิด ความประทับใจอยากเชียนเรื่องเกี่ยวกับอาหรับ ดังที่เธอเล่าให้มังว่า

นวนิยายใช้ฉากต่างแดนใช้ฉากอาหรับมากกว่าเรื่องอื่น เพราะประสบการณ์ยาวนาน มากมาย ที่สามารถเลือกหยิบมาแทรกได้ ด้วยบิดาผู้เชียนใช้ชีวิตนักการทุดในทะเลทราย อาหรับถึงเก้าปี แม้จะต่างวาระก็ตาม (สัมภาษณ์ รำไพพรรณ ม. ศรีโสภาค, 28 กุมภาพันธ์ 2535)

ประสบการณ์เกี่ยวกับอาหรับของบิดามารดาเชอ ที่เชอภาคภูมิใจมากก็เช่นประสบการณ์ ที่บิดาของเชอ ในฐานะเอกอัครราชทูตและมารดาของเชอในฐานะภรรยาของเอกอัครราชทูต ได้มี โอกาสเข้าเผ้าใกล้ชิดพระมหากษัตริย์ ตลอดจนพระราชวงค์อาหรับที่น้อยคนนักจะมีโอกาสเช่นนี้ ทำให้เชอสนใจเขียนเวนิยายใช้ฉากอาหรับซึ่งมักเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ดลอดจน พระราชวงศ์สูง เชอกล่าวถึงเหตุการณ์ในการเขียนเรื่องเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์ ชั้นสูงของอาหรับ ตลอดจนได้ให้สมภาษณ์ถึงประสบการณ์ในเรื่องนี้ของบิดามารดาของเชอไว้ว่า นิยายฉากอาหรับถ้าไม่มีกษัตริย์ เชื้อพระวงศ์ เจ้าหญิง เจ้าชาย เรื่องจะไม่หวาน ไม่นุ่มนวล ชวนให้จินตนาการ บุคคลเหล่านี้เหมือนความผัน เป็นเทพนิยายในชีวิตจริง ที่ไกลตัวมนุษย์ธรรมดาสามัญ เป็นอะไรหลายอย่างที่ผู้อ่านจะดื่มดำ มีความสุขร่วมผัน กับผู้เชียนได้ดีกว่านำชีวิตคนสามัญเดินดินล้วนมาเป็นตัวละคร เพราะนักอ่านพบเห็นคน เดินดินอยู่แล้วตลอดขี่สืบสี่ชั่วโมง (สัมภาษณ์ รำไหพรรณ ม. ศรีโสภาค, 28 กุมภาพันธ์ 2535)

ประสบการณ์ของบิดาของเธอที่ได้เข้าเผ้าใกล้ชิดกับ King Saud และ King Faisal ของประเทศชาอุดิอารเบียและผู้ปกครองประเทศอาหรับอื่น ๆ หรือประสบการณ์จากการที่มารดา ของเธอได้รับเชิญไปในวังหลวง และได้มีโอกาสสนทนากับเจ้านายอาหรับด้วยการใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งแม้ต้องผ่านล่ามก็ตาม ล้วนเป็นสิ่งที่เธอถือว่าเป็นสิ่งพิเศษสุดที่บิดามารดาของเธอน้ำมาถ่ายทอด ให้เธอฟัง อันเป็นจุดบันดาลใจให้เธอเขียนนวนิยายใช้ฉากอาหรับ โดยใช้ข้อมูลส่วนหนึ่งจากการ ถ่ายทอดความจริง ความลักลับแห่งวัฒนธรรมประเพณี ความงามแห่งพระราชวังหลวงกลาง ทะเลทราย ซึ่งยากนักที่บุคคลทั่ว ๆ ไปจะมีโอกาสเข้าถึงได้ เช่น ฉากอาหรับใน <u>ฟ้าจรดทราย</u> คืออาหรับเมื่อยีสิบห้าปีมาแล้วที่เธอนำมาเสนอเพราะความภูมิใจว่า

ยังไม่มีใคร (คนไทย) ที่เคยสัมผัสชีวิตในวังอาหรับ มีประสบการณ์เท่าที่คุณแม่ดิฉัน เคยประสบแล้วกลับมาเล่าให้ลูกสาวของท่านฟัง ลูกสาวท่านอายุ 12 ปีเท่านั้นแต่ สั่งสมเรื่องของท่านจนมาจินตนาการเป็น <u>พ้าจรดทราย</u> อีก 10 ปีต่อมา (สัมภาษณ์ รำไพพรรณ ม. ศรีโสภาค, 28 กุมภาพันธ์ 2535)

ปัจจุบันแม้ชาวโลกจะรู้จักอาหรับมากขึ้น โดย เฉพาะจากสงครามอ่าว เบอร์ เชียที่ผ่าน มารวมถึงการที่ชาวต่างชาติอีกทั้งคนไทยไปทำงานที่ตะวันออกกลาง แต่ก็ เป็นการสัมผัสชีวิต อาหรับของชาว เมืองธรรมดา ไม่ใช่ เป็นวิถีชีวิตของกษัตริย์หรือพระราชวงศ์ เช่นที่บิดามารดาของ เธอมีประสบการณ์

นอกจากนี้โสภาคได้กล่าวถึงมารดาของเธออีกด้วยว่า มารดาของเธอเป็นผู้ที่มีความ ชำนาญในการสืบเสาะเกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณี ตลอดจนการตีสนิทกับผู้คนหลายระดับ จากวงราชการไปจนถึงประชาชน และได้ถ่ายทอดบอกเล่าประสบการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ให้เธอ ได้รับฟัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้พาเธอออกตระเวนหาความรู้ทุกชอกมุม ซึ่งยากยิ่งนักที่จะมี นักท่องเที่ยวคนใดจะได้มีโอกาสเช่นนี้ เช่น การแนะนำให้เธอได้รู้จักกับเจ้าหญิงเจ้าชายนอก ราชบัลลังก์ของอีชิปต์ ได้เห็นวังเก่าซึ่งสวยงามโอ่อา อีกทั้งแนะนำให้รู้จักผู้คนที่ได้รู้เห็นเหตุการณ์ ก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครองของอีชิปต์จนถึงเหตุการณ์หลังการเปลี่ยนแบลง สิ่งเหล่านี้ล้วนมี ผลทำให้เธอเชียน ความลับบนแหลมไซไน ขึ้น ลำหรับประสบการณ์อื่น ๆ ที่น่าสนใจซึ่งบิดามารดา ของเธอได้ถ่าชทอดให้เธอรับพัง และเธอได้นำมาใช้เบ็นวัตถุดิบในการสร้างฉากอาหรับของเธออีก เช่น ความเชื่อเรื่องเหนือธรรมชาติ วิณญาณ การทำนาย นิมิตรผัน เครื่องรางของขลัง แม่มด หมอผี ไสยศาสตร์ ซึ่งเธอได้ให้สัมภาษณ์ว่า

ความเชื่อเรื่องเหนือธรรมชาติ วิญญาณ การทำนายทายทัก นิมิตรผัน เครื่องราง ของขลัง แม่มด หมอผี ไสยศาสตร์ มีอยู่ในทุก ๑ ชาติ ทุกภาษา ฝรั่ง แขก ไทย อาหรับค่ะ อีชิปต์เองมีเครื่องรางมากมาย (สัมภาษณ์ รำไพพรรณ ม.ศรีโสภาค, 28 กุมภาพันธ์ 2535)

เธอ เล่า ให้พังด้วยว่าความรู้ เหล่านี้ บิดามารดาของ เธอซึ่ง เคย ไปน้ำนักอยู่ในอีชิปต์ ในช่วงระยะ เวลาหนึ่งจึงมีโอกาสได้ศึกษาค้นคว้า เรื่อง เหล่านี้ โดย เฉพาะอย่างยิ่งมารดาของ เธอ ได้ศึกษา เรื่องภาษาฮีโรกลิฟฟิค โบราณของอีชิปต์ ได้ เพียรหัดอ่าน เชียนแล้วถ่ายทอดมาสู่ เธอ ตลอดจนประสบการณ์จากการ เป็นนักท่อง เที่ยวบุกป่าฝ่าดงของบิดามารดา ทำให้สิ่ง เหล่านั้นมี ปรากฏใน ความลับบนแหลมไซไน ทำให้ เป็นนวนิยาอน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

อิทธิพลประการที่สองที่ทำให้โสภาค เลือกใช้ฉากอาหรับคือ ความประทับใจประเทศใน อาหรับ จากประสบการณ์ที่เธอ เคย เดินทางไปอาหรับประเทศต่าง ๆ เช่น ชาอุดิอาร เบีย อียิบต์ ไชไน โมร็อคโค โสภาคกล่าวถึงประสบการณ์ เกี่ยวกับอาหรับของ เธอที่นำมาใช้ เป็นวัตถุดิบใน การ เชียนนวนิยายของ เธอว่า

จินตนาการและการค้นคว้าของนักเขียนเพริคแพร้วไปถึงดวงดาวได้แน่ ๆ ส่วน ประสบการณ์ถ้ามีก็จะช่วยให้จินตนาการกว้างไกลยึงขึ้น ไม่จำเป็นมากนักถ้าจะ เขียนเรื่องอาหรับสักเรื่องเดียวแล้วไม่เคยไปอาหรับ สำหรับผู้เขียนที่เขียนถึง ห้าเรื่อง เพราะสั่งสมประสบการณ์มากมายจนแบ่งมาสอดใส่ในนวนิยายได้อย่าง สมเหตุสมผลพอสมควร (สัมภาษณ์ รำไพพรรณ ม. ศรีโสภาค, 28 กุมภาพันธ์ 2535)

ประสบการณ์เกี่ยวกับฉากอาหรับที่โสภาคนำมา เสนอในนวนิยายมีทั้งฉากที่เป็นรูปธรรม และนามธรรม ดังที่เธอได้กล่าวถึงประสบการณ์เกี่ยวกับฉากอาหรับที่เป็นรูปธรรมในเรื่อง <u>ฟ้าจรดทราย</u> ว่า

<u>พ้าจรดทราย</u> เป็นนวนิยายที่ใช้ เวลานาน และด้วยความอดทนพยายามของผู้เขียนมา ตั้งแต่ เริ่มวาง โครง เรื่องด้วยแรงบันดาลใจ และจากประสบการณ์ เก่าแก่ที่ได้มีโอกาส คลุกคลี อยู่ในบรรยากาศที่มีเพียงท้องฟ้า และผืนทรายสุดสายตา เป็นสำคัญมานับ เวลา เกือบ 5 ปี ได้ทำให้นวนิยาย เรื่องนี้สำ เร็จลงด้วยดังใจหมาย ช่วง เวลาที่มีชีวิตอยู่ใน ดินแดนแห่งฟ้าจรดทราย ผู้ เขียนได้สะสมสิ่งที่ได้รู้ได้ เห็น และสัมผัสด้วยตาตน เอง ท่ามกลาง เม็ดทรายละ เอียดปะปนอยู่กับขุน เขาที่ปราศจากต้นไม้ ดวงอาทิตย์ที่แผดกล้า ร้อนแรงตลอดวัน ทำให้ เกิดความคิดคำนึงถึง การดินรนอันไม่มีที่สิ้นสุดของบรรดาชีวิต และผู้คน อันเปรียบเสมือนตัวประกอบในนวนิยายนี้อุบัติขึ้น ส่วนแสงจันทร์ที่ทอทอด กระทบนั้นทรายอันชาวสะอาดปราศจากมลทิน พยายามกลบแสงดาวน้อยใหญ่ที่ดารดาษ อยู่บนท้องฟ้าให้หมองลง อีกทั้งความหนาวเย็นของลมที่กระโชกมาเป็นระยะ ๆ ผ่าน ความสงัตเงียบในตอนกลางคืน ย่อมก่อให้เกิดความดูดดื่มชาบซึ้งระคนไปกับความ อ้างว้างเปล่าเปลี่ยวใจเหลือพรรณนาอันเป็นบรรยากาศที่ผู้เชียนหวังจะให้มีอยู่อย่าง แท้จริงใน ฟ้าจรดทราย (ฟ้าจรดทราย, หน้าคำนำ)

นอกจากนี้การเสนอภาพทะเลทราย โอเอซิส ตลอดจนตัวละครเบดูอิน เป็นการถ่าย
ทอดจากความประทับใจของเธอที่ได้ประสบมาจริงด้วยตนเอง ดังที่เธอได้ให้สัมภาษณ์ว่า "โอเอซิส
และวาดีในฉากอาหรับเคยไปเห็น ไปสัมผัสมาแล้วค่ะ สวยงามสุดจะบรรยายเหมือนในเนื้อเรื่อง"
และ "ภาพทะเลทราย โอเอซิส เบดูอิน ที่เสนอในนิยาย ดิฉันพบเห็นมากับตา จนบัดนี้ยังซึ้งอยู่
ในความทรงจำ เช่น ฉากที่พระจันทร์ทอแสงสว่างลงมายังพื้นทราย ร่มเงาต้นยูคาลิปตัส และ
พื้นทรายชาวสะอาดที่แสงจันทร์สาดส่องนั้น เกินจริง สวย สวย สุดจะบรรยายค่ะ" (สัมภาษณ์
รำไพพรรณ ม. ศรีโสภาค, 28 กุมภาพันธ์ 2535)

ในด้านประสบการณ์เกี่ยวกับฉากอาหรับที่เป็นนามธรรมนั้น โสภาคมีประสบการณ์ใน เรื่องนี้อย่างมากมายอีกเช่นกัน และได้นำมาเสนอไว้ในนวนิยายใช้ฉากอาหรับหลายเรื่องของเธอ เช่น "ในเรื่อง พรสรวง ผู้เขียนได้แนวคิดไม่เปลี่ยนศาสนาให้กับตัวละครอลิชาเบ็ท จากเรื่อง จริงของเจ้าชายองค์หนึ่งที่เคยประทับในอียิปต์ค่ะ เห็นว่าไปกันได้ดีกับโครงเรื่องของ พรสรวง" (สัมภาษณ์ รำไพพรรณ ม. ศรีโสภาค, 28 กุมภาพันธ์ 2535) หรือในเรื่อง ความลับบนแหลมไชไน ที่ว่า "ดิฉันได้แนวคิด เกี่ยวกับชบวนการก่อการร้ายของรอฮีมจากจินตนาการชองโสภาค สุวรรณ บวกกับความลับสุดยอดของทางราชการ" (สัมภาษณ์ รำไพพรรณ ม. ศรีโสภาค, 28 กุมภาพันธ์ 2535) และในเรื่อง เจ้าทะเลทราย ที่ว่า "ดิฉันได้ข้อมูลจากบันทึกของแพทย์อเมริกัน ไม่มีใคร ปฏิเสธ ไม่มีเจ้าอาหรับองค์ใดกล้าค้าน เพราะเป็นความจริงที่มีหลักฐาน เพียงแต่ดิฉันได้เปลี่ยน ชื่อเมืองเท่านั้น" (สัมภาษณ์ รำไพพรรณ ม. ศรีโลภาค, 28 กุมภาพันธ์ 2535) ทั้งนี้ก็เพื่อความ เหมาะสมในการบรรยายนฤติกรรมของตัวละครที่เป็นภาพพฤติกรรมของพระราชวงศ์และชนชั้นสูง ที่ไม่เคร่งศาสนา มีบาร์เหล้า เล่นการพนัน ชมวีดิโอเอ็กซ์ ตลอดจนผิดประเวณี โสภาค"ได้ข้อมูล จากการศึกษาข้อเชียนของนายแพทย์อเมริกัน ที่บันทึกเมื่อคราวไปเป็นแพทย์ประจำพระองค์เจ้านาย อาหรับค่ะ เรื่องที่ฝ่ายหญิงหาทางออกด้วยการโทรศัพท์ถึงชายแปลกหน้าก็มีจริง ทั้งจากประสบการณ์ และการสนทนาจากผู้ใกล้ชิดที่เชื่อถือได้" (สัมภาษณ์ รำไพพรรณ ม. ศรีโสภาค, 28 กุมภาพันธ์ 2535)

ส่วนประสบการณ์อื่น ๆ ที่โสภาคนำมาใช้ เป็นข้อมูลในการสร้างฉากอาหรับอีก ได้แก่ อิทธิพลจากการได้สมาคมกับสตรีอาหรับหลายท่าน ซึ่งเธอเห็นว่า "ชายอาหรับมีสิทธิเสรีภาพ มากกว่าสตรีอาหรับใหญ่หลวง ผู้เชียนศึกษาและสนทนากับสตรีอาหรับหลายท่าน บางท่านพยายาม ปกปิด เน้นเสรีภาพส่วนบุคคล อย่างไรก็ปรากฏว่ามิได้ก้าวไกลเท่าเทียมสตรีในภูมิภาคอื่นเลย" (สัมภาษณ์ รำไพรรณ ม. ศรีโสภาค, 28 กุมภาพันธ์ 2535) การได้ชมวีดิทัศน์เรื่องเจ้าหญิง อาหรับที่ถูกบั่นพระเศียรเนื่องจากการคบชู้ โสภาคกล่าวว่า เรื่องเจ้าหญิงมีชู้ ถูกบั่นพระเศียร ดิฉันติดใจมาก เพระได้เห็นภาพวีดีโอที่ฝรั่งไปแอบถ่ายมาสด ๆ ร้อน ๆ ตอนที่มีข่าวออกไปทั่วโลก เห็นใจเจ้าหญิงนะคะ ที่เจ้าชายท่านมีฮาเร็ม มีเมียได้เป็นสิบเป็นร้อย ท่านเป็นมนุษย์ถูกบังคับ ขึ้นใจให้แต่งงานกับผู้ชายที่ไม่รักไม่ไยดีท่านเลย คนเราที่ผิดพลาดแนวจะเรื่องนี้ ควรจะได้รับ ความยุติธรรมทั้งสองฝ่าย แต่โลกอาหรับรังแกผู้หญิงมาก (สัมภาษณ์ รำไหพรรณ ม. ศรีโสภาค, 28 กุมภาพันธ์ 2535)

จากความสะเทือนใจดังกล่าวทำให้เธอนำเรื่องของเจ้าหญิงที่ถูกบั่นพระเคียรมา กล่าวถึงใน <u>พรสรวง</u> และ<u>เจ้าทะเลทราย</u> ผสมผสานกับประสบการณ์จริงในจ้านต่าง ๆ ที่เธอ ได้จากการติดตามบิดามารถาไปอยู่ในอาหรับ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า อิทธิพลที่ทำให้โสภาค สุวรรณ เลือกใช้ฉากอาหรับในนวนิยายนั้น เกิดจากความภาคภูมิใจที่มีต่อบิดาและมารดาของเธอในฐานะผู้มีประสบการณ์สูงเกี่ยวกับอาหรับ และอิทธิพลจากความประทับใจอาหรับจากประสบการณ์ของตัวเธอเอง

วิธีสร้างฉากอาหรับของ โสภาค สุวรรณ

จากคำถามที่ผู้. ชียน ได้ส่ง ไปถาม โณภาค สุวรรณ ถึง เรื่องวิธีการค้นคว้าก่อน เชียนนวนิยาย ใช้ฉากอาหรับของ เธอ โสภาค ได้ตอบคำถามดังกล่าวนี้ว่า

ถ้าพูดถึงอาหรับ ผู้เชียนเป็นคนที่เมื่อศึกษาเพื่อจะเชียนนวนิยายต่างแดนลักเรื่องหนึ่ง จะนิยมหรือเรียกว่าเป็นแบบเฉพาะตัวของโสภาค สุวรรณ เลยที่จะต้องให้ได้ภาพพจน์ สมบูรณ์ของประชาชนและประเทศชาติหนึ่ง ๆ เช่น ในด้านภูมิคาสตร์ ประวัติศาสตร์ บ้านเมือง พลเมือง ศาสนา เศรษฐกิจ การปกครอง วัฒนธรรม ประเพณี ถ้าศึกษา งานเชียนไพรัชนิยายของโสภาค สุวรรณ ทุกเรื่องจะเห็นแบบฉบับเฉพาะตัวเด่นชัด ดังกล่าวมาแล้ว (สัมภาษณ์ โสภาค สุวรรณ, 28 กุมภาพันธ์ 2535)

และจากการศึกษาอิทธิพลที่ทำให้โสภาค เลือกใช้ฉากอาหรับ จะทำให้ เห็นถึงวิธีการ
ค้นคว้าหาซ้อมูลตลอดจนแหล่งซ้อมูลที่เธอนำมาใช้ในการสร้างฉากอาหรับได้ เป็นอย่างดีว่า ซ้อมูล
เหล่านั้นมาจากหลายแหล่งตัวยกัน กล่าวคือ ได้มาจากประสบการณ์ของบิดามารดาและตัวผู้เชียน
เองจากการที่เคยไปอยู่อาหรับมาจริง ประสบการณ์เหล่านี้ เช่น การรู้จักกับชาวอาหรับโดยเฉพาะ
อย่างยิ่งบุคคลสำคัญระดับพระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์ ประสบการณ์การเดินทางท่องเที่ยวไป
ตามสถานที่ต่าง ๆ ในอาหรับ ทำให้มีโอกาสพบเห็นและได้สัมผัสกับบรรยากาศที่เป็นของจริง เธอ
จึงสามารถเสนอฉากอาหรับได้อย่างละเอียดและหลากหลายแง่มุม

นอกจากข้อมูลที่ใช้ในการสร้างฉากอาหรับจะได้มาจากประสบการณ์ของบิดามารตาและ ตัวผู้เขียนเองแล้ว ข้อมูลบางส่วนเธอได้มาจากการค้นคว้าหนังสือตำรา เอกสารบันทึก ตลอดจน การชมภาพยนตร์และวีดิทัศน์ เช่น หนังสือ National Geographic หนังสือประวัติศาสตร์ บันทึกของนายแพทย์ชาวอเมริกันที่เคยไปเป็นแพทย์ประจำพระองค์ของเจ้านายอาหรับ งานเขียน ของแพทย์ที่เคยไปใช้ชีวิตกับบริษัทอารามโก้ และข้อมูลอันเป็นความลับของทางการที่เธอไม่อาจ เปิดเผยได้ ตลอดจนข้อมูลที่ได้จากอดีตเจ้าหน้าที่ขององค์การสหประชาชาติ ที่ว่า

ขอขอบคุณ MRS. HELEN ELIZABETH FENTON และ MR. CASSIUS MARVIN FENTON อดีตเจ้าหน้าที่อาสาสมัครของ U.N. (สหประชาชาติ) ผู้เคยใช้ชีวิตช่วยเหลือ ผู้ลี้ภัย ปาเลสไตน์ ท่านมีน้ำใจเอื้อเฟื้อให้หยิบยืมเอกสาร และภาพยนตร์เกี่ยวกับไซไน โดยละเอียด (ความลับบนแหลมไชไน เล่ม 1, หน้าคำนำ)

ซึ่งโสภาคได้นำข้อมูล ดังกล่าวนี้ไปใช้สร้างฉากบางส่วนใน ความลับบนแหลมไชไน อย่างไรก็ตาม ข้อมูลในการสร้างฉากอาหรับของโสภาค สุวรรณ ส่วนใหญ่ได้มาจากประสบการณ์อีกทั้งได้จากการ ค้นคว้าเป็นบางส่วนดังที่เธอกล่าวไว้ว่า

ก่อนการเขียนนวนิยายที่ใช้ฉากอาหรับทั้งห้าเรื่อง ผู้เขียนได้ข้อมูลจากการอ่านงานเขียน ของนายแพทย์ที่เคยไปใช้ชีวิตในอาหรับโดยทำงานให้กับบริษัทอารามโก้ ซึ่งเป็นบริษัท น้ำมันระหว่างสหรัฐ – อาหรับ และชมภาพยนตร์เรื่อง Lawrence of Arabia เป็น ข้อมูลประกอบ แต่อิทธิพลจากงานเขียนและภาพยนตร์ดังกล่าวยังด้อยกว่าความรู้ที่ได้รับจาก การถ่ายทอดของบิดามารตาและประสบการณ์จริงที่ผู้เชียนได้รับจากประเทศอาหรับ (สัมภาษณ์ โสภาค สุวรรณ, 28 กุมภาพันธ์ 2535)

อิทธิพลที่ทำให้ประภัสสร เสวิกุล เลือกใช้ฉากอาหรับ

จากการที่ผู้เชียนได้ไปสัมภาษณ์ประภัสสร เสวิกุล เจ้าของผลงานนวนิยายเรื่อง <u>ชี้ค</u>
นวนิยายใช้ฉากอาหรับที่ได้รับรางวัลนวนิยายดีเด่นจากงานสับดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี 2533
ที่กรมการเมือง กระทรวงการต่างประเทศ วังสราญรมย์ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม
2534 ผู้เชียนได้สัมภาษณ์คุณประภัสสรเกี่ยวกับผลงานนวนิยายใช้ฉากอาหรับเรื่อง <u>ชี้ค</u> ตลอดจน
อิทธิพลที่ทำให้เขาเลือกใช้ฉากอาหรับในนวนิยายเรื่องดังกล่าว คุณประภัสสรมีอาชีพรับราชการ
ในกระทรวงการต่างประเทศ ทำให้มีโอกาสได้ไปบฏิบัติหน้าที่ในสถานทุดไทยตามประเทศต่าง ๆ
เช่น อาว ตุรกี ดังนั้นประสบการณ์จากการงานอาชีพของเขาจึงน่าจะมีส่วนทำให้เขามีความสนใจ
เป็นพิเศษในเรื่องเกี่ยวกับการต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการเมือง ดังที่เขาได้
เคยกล่าวไว้ว่า เขาพยายามเชียนนวนิยายในหลายแง่หลายมุม แต่เห็นว่าการเมืองมือิทธิพล
ที่สำคัญที่ควรมีการแทรกไว้ในงานเชียนเพราะคนเป็นสัตว์การเมือง ต้องอยู่ด้วยการเมือง และ
มกพันกับการเมืองนั่นเอง และปรากฏว่าผลงานนวนิยายแนวการเมืองของเขาก็ประสบผลสำเร็จ
อย่างงดงาม เช่น นวนิยายเรื่อง <u>อำนาจ</u> ได้รับรางวัลชมเชยจากการประกวดหนังสือของ
คณะอนุกรรมการประกวดหนังสือ ในคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา
วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ประจำปี 2526 และเรื่อง <u>ชี้ค</u> ซึ่งเป็นนวนิยายที่
ใช้ฉากอาหรับของเขาได้รับรางวัลนวนิยายดีเด่น จากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี 2533

ดังนั้นประสบการณ์จากงานในหน้าที่ของเขาจึงน่าจะเป็นอิทธิพลอย่างหนึ่งที่ทำให้เขาสนใจเขียนนวนิยายแนวการเมืองที่ใช้ฉากต่างประเทศ อย่างไรก็ตามสำหรับเรื่อง <u>ชี้ค</u> เขาได้ ให้สมภาษณ์ไว้ว่าประสบการณ์จากการไปอยู่ตุรกีมิได้มีผลต่อการสร้างฉากอาหรับในเรื่อง <u>ชี้ค</u> แต่อย่างใด "ผมวางโครงเรื่องไว้ก่อนแล้วจึงไปเขียนที่โน่น ในตุรกีไม่มีอาหรับไม่มีทะเลทราย" (สัมภาษณ์ ประภัสสร เสวิกุล, 12 ธันวาคม 2534) อันเป็นความเห็นเฉพาะ ของประภัสสร ซึ่งอาจจะไม่ตรงกับข้อมูลของนักวิชาการหลาย ๆ ท่าน ที่รวมตุรกีเป็นอาหรับ ประเทศหนึ่ง

อิทธิพลที่ทำให้ประภัสสรเลือกใช้ฉากอาหรับนั้นคือ อิทธิพลจากหนังสือและสื่อสารสนเทศ ซึ่งจากประสบการณ์ในการอ่าน และค้นคว้าเรื่องราวเกี่ยวกับดินแดนอาหรับจากหนังสือ และ สื่อสารสนเทศต่าง ๆ เช่น การชมภาพยนตร์ หรือ วีดิทัศน์ ฯลฯ เหล่านี้ ทำให้เขาพบว่า ฉากอาหรับ "มีความรุนแรง มีความชัดแย้งสูง" (สัมภาษณ์ ประภัสสร เสวิกุล, 12 ธันวาคม 2534) ซึ่งเหมาะสำหรับการเขียนเรื่องแนวประวัติศาสตร์การเมืองโดยใช้ฉากอาหรับที่สมมุติว่า เบ็นดินแตนที่อยู่ระหว่างอีซิปต์กับลิเบีย ดินแดนนี้เคยเบ็นอาณานิคมของประเทศมหาอำนาจยุโรป
และตะวันตกโดยแสดงให้เห็นว่า อาหรับประเทศนี้ได้รับผลกระทบหรือมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร
บ้างหลังสงครามโลกครั้งที่สอง และได้กล่าวถึงความสำคัญของอาหรับว่าในด้านสภาพภูมิศาสตร์
" ที่ตั้งของอาหรับเป็นที่ตั้งกั้นขั้วอำนาจระหว่างรัสเชียกับอเมริกา จึงมีบทบาททางการเมืองสูง
ไม่ว่าจะตะวันออกกลางหรือแอฟริกาเหนือที่เป็นทางออกของคลองสุเอช ทำให้มหาอำนาจอยาก
ได้อาหรับไว้ในครอบครอง" (สัมภาษณ์ ประภัสสร เสวิกุล, 12 ธันวาคม 2534) นอกจากนี้
อาหรับขังมีทรัพยากรสำคัญคือน้ำมัน ทำให้มหาอำนาจต้องการ เช่น อิตาลีไม่ได้ต้องการเพียง
ขยายการครอบครองดินแดนด้วยเหตุผลเหียงเพราะสงครามโลกครั้งที่สองเท่านั้นแต่ยังต้องการ
ทรัพยากรน้ำมันของอาหรับตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่สองอีกด้วย เกี่ยวกับเรื่องฉากประเทศ
อาหรับที่ประภัสสรเสนอไว้ใน ชื้ค เขากล่าวว่า อาหรับประเทศตังกล่าวเป็นตัวแทนของประเทศ
อาณานิคม ที่เกิดความเปลี่ยนแปลงหลังจากสงครามโลกครั้งที่สองเลิกแล้ว ความเปลี่ยนแปลง
ดังกล่าวนี้เห็นได้ชัดเพราะว่า "มันเห็นได้ชัดเจน เพราะว่ามันเป็นอิสลาม ความเชื่อเก่า ๆ
กับความเชื่อใหม่ ๆ ปัญหาต่าง ๆ ของสังคม เศรษฐกิจ การเมืองต่าง ๆ มันชัดเจนกว่า จะเป็น
ประเทศที่อยู่ในเอเชีย ไม่ชัดเท่ากับอาหรับที่ศาสนามีอิทธิพล" (สัมภาษณ์ ประภัสสร เสวิกุล,
12 ธันวาคม 2534)

นอกจากนี้ ประภัสสรยังกล่าวด้วยว่าเขามีความสนใจเรื่องศาสนาด้วยและคิดว่า
"ศาสนาทุกศาสนาดึงามทั้งนั้น" (สัมภาษณ์ ประภัสสร เสวิกุล, 12 ธันวาคม 2534)
แต่ศาสนาอิสลามมีลักษณะพิเศษแตกต่างจากศาสนาอื่น ๆ จึงมีอิทธิพลต่อสังคมอาหรับอย่างมาก
เมื่อประภัสสรคิดว่าอยากจะเชียนเหตุการณ์การเมืองของประเทศอาณานิคมเพื่อแสดงให้เห็นว่า
หลังสงครามโลกครั้งที่สองแล้วมีอะไรเกิดขึ้นกับประเทศเหล่านั้นบ้าง

คือเอาประวัติศาสตร์ของแอพริกาเหนือเข้ามาวางไว้ก่อน แล้วพูดถึงว่าประเทศใน แอฟริกาเหนือถูกขัดครองโดยอิตาลีด้วยกำลังทหารในช่วงระยะเวลาอันหนึ่ง แล้วก็ ครั้งที่สองอังกฤษเข้ามายึดครองต่อด้วยนโยบายทางการเมือง หลังจากนั้นอเมริกาก็ เข้ามา พูดถึงรูปแบบโดยส่วนรวมของแอฟริกาเหนือ (สัมภาษณ์ ประภัสสร เสวิกุล, 12 ชันวาคม 2534)

ประภัสสรจิง เลือกใช้ฉากอาหรับใน ชื้อ เพราะจะทำให้งานของเขามีสีสันตื้นเต้น น่าเร้าใจมากกว่าฉากในประเทศอื่น ๆ ด้วย นอกจากอาหรับมีสภาพการ เมืองที่เหมาะที่สุดแล้ว ศาสนาจะมีส่วนทำให้ฉากอาหรับในนวนิยายมีความสมจริงอีกด้วย อารยธรรมและศาสนาอิสลาม ในอาหรับยังมีการยึดมั่นกันพอสมควรหรืออาจจะมีเปลี่ยนแปลงบ้างแต่ก็จะถูกบีบให้เข้ารูปเดิม

ไม่ออกนอกรูปนอกรอยเหมือนศาสนาอื่น ๆ เช่น ในตอนหลังที่เขาเสนอว่ามีอิหม่ามคนหนึ่งเข้ามา ทำให้ศาสนาดีขึ้น จากความคิดที่ว่าสังคมอาหรับถ้ามีการเคร่งศาสนาแล้วย่อมจะทำให้บ้านเมืองดี เพราะไม่ชัดแข้งกับแนวทางการดำเนินชีวิตตามบทบัญญัติของศาสนา" (สัมภาษณ์ ประภัสสร เสวิกุล, 12 ธันวาคม 2535)

สำหรับการวางโครงเรื่องของเรื่อง ชี้ค นั้น ในความเป็นจริงคือการนำประวัติศาสตร์ ของแอฟริกาเหนือซึ่งตกเป็นอาณานิคมของมหาอำนาจมา 3 ระยะ คือ ในระยะแรกถูกยึดครอง โดยอิตาลีด้วยกำลังทหาร ครั้งที่สอง ถูกอังกฤษเข้ามายึดครองทางการเมืองด้วยนโยบายทาง การเมือง และท้ายสุดคือสหรัฐอเมริกาเข้ามารุกรานด้วยเศรษฐกิจ ซึ่งเหตุการณ์เหล่านี้เขาได้ นำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการดำเนินเรื่องโดยใช้ฉากอาหรับที่มีความรุนแรงและความชัดแย้งสูงมา ประกอบให้มีสีสันฉูดฉาดน่าตื่นเต้นเร้าใจมากกว่าการใช้ฉากในที่อื่น ๆ เช่นฉากในอเมริกาใต้ หรือมาเลเซีย

ตั้งนั้นอิทธิพลที่ทำให้ประภัสสร เสวิกุล เลือกใช้ฉากอาหรับจึงเป็นอิทธิพลจากหนังสือ และสื่อสารสนเทศต่าง ๆ ที่ทำให้เขาเห็นความเด่นและความเหมาะสมของการใช้ฉากอาหรับกับ โครงเรื่องการเมืองที่ศาสนามีบทบาทสูงมาก

วิธีสร้างฉากอาหรับของประภัสสร เสวิกุล

ประภัสสรได้เล่าให้ฟังถึง วิธีสร้างฉากและตัวละครอาหรับ ตลอดจนเหตุผลที่เลือก เบดูอินเป็นตัวละครเอกว่า การสร้างตัวละครเบดูอินนั้น ได้ศึกษาลักษณะของชาวเบดูอินไว้ อย่างละเอียดทั้งทางพฤติกรรม ความเป็นอยู่ อุปนิลัย และปัญหาของชนเผ่านี้โดยการค้นคว้า ข้อมูลจาก "เอกสารทั่วไป เอกสารหลายอย่าง บางครั้งเป็น Geography, Biography ต้องดูตั้งแต่จากรูปภาพ วีติโอ หนังต่าง ๆ จะทำให้เข้าใจเขามากขึ้น" (สัมภาษณ์ ประภัสสร เสวิกุล, 12 ธันวาคม 2534) ทั้งนี้เพื่อเป็นการทำความเข้าใจในลักษณะความเป็นอยู่ของเบดูอิน เพราะโดยทั่วไปแล้วชาวเบดูอินนี้มีภาพลักษณ์ที่ไม่ดีในสายตาของนักเขียนชาวต่างประเทศทั้งยุโรป และเอเชีย ซึ่งอาจเป็นการมองในทางลบจนเกินไป "ข้อมูลของเบดูอินเป็นความเห็นถึงเบดูอินจาก คนภายนอก ผมเห็นว่าทุกคนก็มีความรู้เท่าเทียมกัน มีความตีความเลวเท่ากัน เพียงแต่ว่าเราอาจ จะมองเขาในแง่ร้ายไป" (สัมภาษณ์ ประภัสสร เสวิกุล, 12 ธันวาคม 2534) นอกจากนี้ ประภัสสรเล่าวิธีการสร้างเรื่อง อีกทั้งฉากและตัวละครอาหรับไว้ว่า ส่วนมากเขาจะสร้างเรื่องขึ้น มาก่อน แบ่งเรื่องเป็นยุค ๆ ส่วนข้อมูลประวัติศาสตร์ ค้นคว้ามาใส่ทีหลัง อย่างเรื่อง <u>ชี้ค</u> ก็ให้

ข้อมูลของแอพ่ริกาเหนือในช่วงหนึ่งโดยใช้วิธีผสมกันหลาย ๆ ประเทศ ตัวละครเด่น ๆ สร้างขึ้น มาเอง แต่ตัวละครบางตัวเป็นตัวประกอบเช่น กษัตริย์บางองค์ ก็ยืมมาเล่นในเรื่องด้วย "ทำให้ เรื่องเหมือนจริงขึ้น เมื่อใช้เวลาของจริง สถานการณ์จริงของโลก ก็เลยเอาบุคคลที่อยู่ตรงนั้นมา ประกอบเป็นตัวละครด้วย ทำให้เรื่องสมจริงมากขึ้น" (สัมภาษณ์ ประภัสสร เสวิกุล, 12 ธันวาคม 2534) ซึ่งเขาไม่กลัวผิดซ้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ เพราะได้สอบทานมามากนอสมควร

ส่วนการใช้ชื่อจริงของกษัตริย์เป็นตัวละคร เช่น กษัตริย์ฟารุคของอียิบ์ต์ ประภัสสรมี วัตถุประสงค์ที่จะทำให้เรื่องมีความเหมือนจริง และเพื่อความสมจริงในเนื้อเรื่องเขาจึงนำ สถานการณ์จริง ซึ่งได้ค้นคว้ามาจากหนังสือต่าง ๆ ในช่วงเวลานั้นมาเป็นองค์ประกอบในการ ดำเนินเรื่องด้วย

ดังนั้นวิธีการสร้างฉากอาหรับของประภัสสร เสวิกุล จึงมิได้สร้างจากประสบการณ์ที่ เคยไปอาหรับมาจริง หากแต่ใช้วิธีสร้างจากข้อมูลที่ค้นคว้าจากหนังสือ ภาพยนตร์ วีดิทัศน์ และ รูปภาพ ผนวกกับจินตนาการของตัวเองตังที่เขาได้ให้สัมภาษณ์ผู้เขียนว่า

ผมไม่เคยไปอาหรับนอกจากการดภาพแล้วมาจินตนาการขึ้น ผมศึกษาหนังสือ เกี่ยวกับศาสนาอิสลามตามสมควร คือผมใช้ข้อเท็จจริงตามประวัติศาสตร์ต่าง ๆ เป็นโครงสร้างของ เรื่องแล้วเอาจินตนาการเข้าไปใส่ ผมอ่านอยู่หลายเล่ม แหละครับหนังสือ แล้วภาพยนตร์ที่ดูก็หลายเรื่องก็เอาฉากจากหนังมากกว่า เช่น จอมจักรพรรดิโอมาร์ มุคตาร์ หรือ Just Arabia (. . .) ผมไม่เคยอยู่อาหรับ คิดว่ามองดุจากภาพยนตร์ วีดีโอ ที่เห็นมันก็มีความแตกต่างกัน อย่างเราสร้างขึ้นมา เอง เราสามารถกำหนดได้อย่างที่เราต้องการ อย่างไรก็ตามเราก็ต้องมีพื้นฐานที่แน่น ในเรื่องวัฒนธรรมอาหรับหรือว่าความเป็นมา ต้องสร้างโครงที่แข็งแรงขึ้นมาก่อนแล้วมา ตบแต่งทีหลัง เราทำได้เพราะเราไม่ได้กำหนดความจำกัดของมุมมอง อาจจะเป็นแบบใด ก็ได้ (สัมภาษณ์ ประภัสสร เสวิกุล, 12 ชันวาคม 2534)

อนึ่ง แม้ว่าประภัสสรจะนำชื่อ <u>พันหนึ่งทิวา</u> อันเป็นชื่อวรรณคดีแปลเกี่ยวกับอาหรับมา ตั้งเป็นชื่อรมณียสถานแห่งหนึ่งที่มีบทบาทและถูกนำมากล่าวถึงมากในเรื่อง <u>ชี้ค</u> ประภัสสร ได้ยืนยัน ว่าเขาไม่เคยอ่านวรรณคดีเรื่องดังกล่าวมาก่อน แต่อาจจะเคยได้รับฟังมาบ้าง ดังนั้นอิทธิพลใน การเลือกใช้ฉากอาหรับตลอดจนการค้นคว้าข้อมูลในการสร้างฉากอาหรับ ของประภัสสรจึงไม่มี ส่วนเกี่ยวข้องกับวรรณคดีแบลเรื่องดังกล่าว

นอกจากนี้ประภัสสรได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับการสร้างฉากต่างแดนในนวนิยายด้วยว่า ไม่จำเป็นที่นักเชียนจะต้องมีประสบการณ์ตรงเคยไปดินแดนนั้นมาจริง ๆ สิ่งสำคัญในการสร้างฉาก ต่างแดนคือ ผู้เชียนจะต้องมีความพร้อมในการค้นคว้าและรวบรวมซ้อมูล อาทีเช่น ในการสร้าง ฉากอาหรับของเชา ๆ ได้คึกษาสภาพทางภูมิศาสตร์ และได้จัดทำแผนที่ไว้อย่างชัดเจน ตลอดจน สร้างเรื่องโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของลำดับเหตุการณ์ตามระยะเวลา ดังที่เขาได้ให้ลัมภาษณ์ว่า "เราต้องพร้อมก่อนที่จะทำ มีข้อมูล ทำแผนที่ขึ้นมาเลยว่าอยู่ตรงไหน อะไร บีไหนมีเหตุการณ์อะไร เกิดขึ้น ไลปี พ.ศ. สงมา เราต้องจำลองภาพทะเลทราย เมือง สิ่งต่าง ๆ ให้สมบูรณ์" (สัมภาษณ์ ประภัสสร เสวิกุล, 12 ธันวาคม 2534) และด้วยวิชีการตังกล่าวนี้ ทำให้เขาเกิดมโนภาพเกี่ยวกับ ฉากอาหรับที่ชัดเจนในที่สุด

กล่าว โดยสรุป การสร้างฉากและตัวละครอาหรับของประภัสสร เสวิกุล ได้มาจากการ ค้นคว้าข้อมูลทั้งลิ้นมิใช่จากประสบการณ์ที่เคยไปมาจริง ซ้อมูลที่ได้ ๆ มาจากหนังสือตำรา และ สื่อสารสนเทศ เช่น จากการชมภาพยนตร์และวีดิทัศน์ เหล่านี้นั่นเอง

จากการศึกษาถึงอิทธิพลที่ทำให้นักเชียนทั้งสามเลือกใช้ฉากอาหรับตลอดจนวิธีการสร้าง ฉากอาหรับของนักเชียนทั้งสาม สรุบได้ว่าอิทธิพลที่ทำให้ลักษณวดีหรือทุมยันตีเลือกใช้ฉากอาหรับใน รัศมีจันทร์ และ กฤตยา เป็นเพราะ หนึ่ง ความสนใจและผังใจในเรื่องที่เธอเกือบจะได้ไปเรียน ด้านศิลปะและวัฒนธรรมที่อิหร่าน สอง ความสนใจในเรื่องอารุยธรรมโบราณและการมีความรู้ เกี่ยวกับเทพเจ้าอียิบต์ตลอดจนการชอบค้นคว้าเรื่องลึกลับ สาม ความต้องการที่จะแข่งขันกับนักเซียน ต่างชาติที่เชียนนวนิยายใช้ฉากต่างแดน และ สี่ ความสนใจในเรื่องการเมือง บทบาทความ สำคัญของน้ำมันต่อการเมือง สำหรับโลภาค สุวรรณ อิทธิพลทีทำให้เธอเลือกใช้ฉากอาหรับใน พ้าจรดทราย ความลับบนแหลมไชใน ยังมีรักที่ออัคการ พรสรวง และ เจ้าทะเลทราย คือ ความ ภาคภูมิใจที่มีต่อบิดาและมารตาของเธอในฐานะผู้มีบระสบการณ์สูงเกี่ยวกับอาหรับ และความ บระทับใจในอาหรับจากประสบการณ์ของตัวเธอเอง ส่วนอิทธิพลทีทำให้บระภัสสร เสวิกุล เลือกใช้ฉากอาหรับใน ชี้ค คืออิทธิพลจากหนังสือ และสือลารลนเทคต่าง ๆ

แม้ว่าอิทธิพลในการ เลือกใช้ฉากอาหรับที่ได้กล่าวมาชองนัก เชียนทั้งสามดุจะต่างกันออก ไปตามภูมิหลัง ความถนัดและความสนใจของแต่ละคน ทว่าสิ่งที่คล้ายคลึงกันที่นัก เชียนทั้งสามได้รับ และมอง เห็นแล้วนำมา เสนอในการ ใช้ฉากอาหรับคือภาพของศาสนามีอิทธิพลและมีบทบาทสูง ในลังคม อาหรับ ดังนั้นฉากอาหรับของนัก เชียนทั้งสามจึง ให้ภาพของชาวอาหรับที่มีศรัทธาอันแรงกล้าและ เคร่งคาสนา ดังจะเห็นได้ว่าใน <u>รัศมีจันทร์</u> นวนิยายใช้ฉากอาหรับเรื่องแรกของไทย แม้ลักษณวดี จะมิได้กล่าวถึงศาสนาอิสลาม หากแต่ได้เสนอศาสนาในรูปแบบของความเชื่อและความศรัทธาที่มีต่อ เทพเจ้าจากตำนานเทพเจ้าอียิปต์ โดยที่เธอเชื่อว่าแม้ปัจจุบันชาวอาหรับส่วนใหญ่จะนับถือศาสนา อิสลามแต่สำหรับชนบางส่วนที่เร่ร่อนไปมาจะยังคงสืบสานความเชื่อและศรัทธาที่มีต่อ เทพเจ้าอัน เปรียบเสมือนศาสนาในสมัยโบราณของชนเหล่านี้นั่นเอง ดังนั้นภาพชาวอาหรับที่ปรากฏใน <u>รัคมีจันทร์</u> จึงเป็นภาพของชาวอาหรับที่เชื่อและศรัทธาอย่างแรงกล้าในเทพเจ้าจนศรัทธาและความเชื่อนี้มี อิทธิพลต่อการเมือง

สำหรับโสภาค สารรณ และประภัสสร เสวิกุล ศาสนาที่นักเชียนทั้งสองกล่าวถึงใน ผลงานของพวกเชาคือศาสนาอิสลาม แม้โสภาคจะมิได้เสนอเรื่องแนวการเมืองที่ศาสนามีบทบาท และมีอิทธิพลเหมือนในผลงานของลักษณวดีและประภัสสร แต่ในผลงานนวนิยายทั้งห้าเรื่องของเธอ จะให้ภาพของชาวอาหรับผู้มีความเชื่อและมีศรัทธาในศาสนา จนศาสนามีอิทธิพลสงต่อชีวิตของ พวกเชาอยู่เสมอ ไม่ว่าเธอจะเสนอความรู้ในแง่มุมใดก็ตามจากประสบการณ์เกี่ยวกับอาหรับโดย เฉพาะอย่างยิ่งตัวละครอาหรับ ซึ่งเหล่านั้นหรือบุคคลเหล่านั้นล้วนเกี่ยวข้องหรือได้รับอิทธิพลจาก ศาสนาอิสลามเป็นอย่างมาก และเธอสามารถบรรษายได้อย่างละเอียดไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม วัฒนธรรม รูปแบบวิถีการดำเนินชีวิตและที่เห็นได้เด่นชัดคือด้านสิทธิ เสรีภาพ สถานภาพ และ บทบาทของสตรีอาหรับที่ถูกจำกัดโดยกฎหมายทางศาสนา เพราะประสบการณ์จริงที่ได้พบมานั่นเอง

ส่วนประภัสสร เสวิกุล เขาได้กล่าวไว้โดยชัดแจ้งว่าเขาคิดว่าฉากอาหรับมีความรุนแรง มีสีสันฉุดฉาด และมีความชัดแย้งสูงเนื่องจากอิทธิพลของศาสนาอิสลาม ทำให้เหมาะสำหรับเรื่องแนว ประวัติศาสตร์การเมืองของเขา ด้วยศาสนามีอิทธิพลและบทบาทในการกำหนดวิถีการดำเนินชีวิต ของชาวอาหรับ

ดังนั้นลักษณะสำคัญที่ลักษณวดีหรือทมยันตี โสภาค สุวรรณ และประภัสสร เสวิกุล มอง เห็นพ้องกันในฉากอาหรับ คือบรรยากาศของสังคมที่เต็มไปด้วยอิทธิพลและบทบาทของศาสนา ลักษณวดีและประภัสสร ต่างสร้างฉากอาหรับจากการค้นคว้าเนื่องจาก ลักษณวดีมีประสบการณ์ สัมผัสอาหรับเพียงเล็กน้อยในฐานะเมืองที่เครื่องบินแวะพักเครื่องก่อนหน้าที่เธอจะเขียน รัศมีจันทร์ และสำหรับประภัสสรเขาไม่เคยไปอาหรับก่อนการเขียนนวนิยายแนวนี้ และต่าง เสนอแนวเรื่องเชิงการเมืองกับศาสนาแม้ศาสนาที่กล่าวถึงจะต่างกัน และช่วงระยะเวลาที่ เชียนจะห่างกันนานถึงสืบท้าปีก็ตาม ส่วนโสภาค สุวรรณ สร้างฉากอาหรับจากบระสบการณ์ กับการค้นคว้าซึ่งส่วนใหญ่สร้างจากประสบการณ์มากกว่า ทำให้สามารถเสนอความรู้แง่มุมต่าง ๆ

เกี่ยวกับอาหรับได้มากและละเอียด โสภาคเชียนนวนิยายใช้ฉากอาหรับเรื่องแรกคือ <u>ฟ้าจรดทราย</u> (2517) ใช้ฉากอาหรับบัจจุบัน หลังจากที่ลักษณวดี เชียน <u>รัศมีจันทร์</u> (2516) ใช้ฉากอาหรับบัจจุบัน กับตำนานเทพเจ้าอีชิปต์และอารยธรรมอีชิปต์โบราณในการดำเนินเรื่อง เนื่องจากเธอสนใจในด้าน ศิลปะและวัฒนธรรมโบราณ ดังนั้นแม้ข้อมูลเกี่ยวกับอาหรับในชณะนั้นยังไม่แพร่หลายนักแต่ก็ไม่เป็น อุปสรรคในการเชียนนวนิยายของเธอ ส่วนประภัสสรสามารถเชียนฉากอาหรับปัจจุบันได้อย่างเต็มที่ เพราะข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาหรับในปัจจุบันมีแพร่หลายมากขึ้นทำให้สะดวกในการนำมาใช้สร้าง ฉากอาหรับได้อย่างสมจริง